

אמור תשפ"ד: לעומר בעומר או לא כלום

שולחן ערוך אורח חיים הלכות פסח סימן תפ"ט

סעיף א

... וסופר הימים ד [ו] ו' } והשבועות. כיצד, ביום הראשון אומר: ה <ג' ד' ט' > ז' } היום ה' } ב' < יום אחד (ח) (ת) [ו] ח' } (בעומר), עד שמגיע לשבעה ימים ואז יאמר: היום שבעה ימים ג' < שהם <ד' > שבוע ט' } אחד (בעומר), (ט) וביום שמיני יאמר: היום שמונה ימים שהם שבוע אחד ויום אחד (בעומר), וכן י' < עד שיגיע לארבעה עשר יאמר: היום ארבעה עשר ימים שהם שני שבועות (בעומר), (י) ועל דרך (יא) * זה * מונה והולך ז' } יא' < עד [י] י' } מ"ט יום.

שו"ת הרשב"א חלק א סימן תנז

שאלת בברכת ספירת העומר אם צריך לומר היום כך וכך לעומר או היום כך וכך? תשובה הכל אחד. אבל יותר ראוי לומר כך וכך לעומר כדי לבאר יותר.

שו"ת מהרש"ל סימן סד

מה ששאלת עמית מעניין התפילה אם יש לי קבלה מזקנים תוכן עניינה דע לא זכיתי לקבל מאמ"ז החסיד מהר"ר יצחק ז"ל אפי' ככלב המלקק מן הים כי בימי חורפי יגעתי בתלמוד ובפלפול ולא בדקדוקי תפילה וחבל על דאבדין ולא משתכחין גם ספריו נשרפו בעו"ה בשריפה הגדולה אשר היית' בפוזנא ונשרפו ספרים הקדושים גם הסידור שלו נשרף ואיני זוכר כי אם מעט מזער ואף אם מצער ותחי נפשי בהן ואלו הן ... גם זכורני בעניין ברכת ספירת העומר היה אומר היום שני ימים או ג' ימים ותו לא ולא אמר בעומר ואף שבתשובת הרשב"א כתב לישב הנסח ואמר שהוא מבואר יותר אכן הוא לא קבל כן

ראבי"ה חלק ב - מסכת פסחים סימן תקכו

ויש מרבתי שפירשו מצוה למנות הימים עד שיגיעו לכלל שבוע, כגון שהיום שבעה ימים שהם שבוע אחד, אבל בשמנה ותשעה ימים אין צריך למנות עד שבוע הבא ימים של שבוע שעבר, אלא הכי מברך על ספירת העומר שהיום **שבוע אחד ויום אחד**, ואין צריך לומר שהיום שמנה ימים, שכבר מנאם בשבוע שעבר, וכן לתשעה ולעשרה עד [ארבעה] עשר ימים, וכן כל הסדר, אבל שבועי צריך להזכיר עם כולם. אבל בתשובות מצאתי דשבועי לא צריך למיני עד סוף השבוע, אבל [ע] ימי השבוע עד שהגיעו לשבוע אין צריך למנות ולהזכיר שבועי, אלא כשיגיע לתשעה ימים יאמר שהם תשעה ימים, וכן כל השבוע עד שיגיע לארבעה עשר ימים שהם שני שבועות...

ספר מהרי"ל (מנהגים) הלכות ספירת העומר

[טו] ספירת העומר מתחילין אחר תפלת ערבית יום שני דפסח. והיה מנהג במגנצא ששמש העיר היה מקבץ אליו בבית הכנסת כל הנערים אחר סיום התפלה, והיה מברך עמהם בקול רם. בא"י אמ"ה אקב"ו על ספירת העומר שהיום **יום אחד**. והולך ומונה כן כל מנחה עד סוף השבוע. אמר שהיום שבעה ימים שהם שבוע אחד. י"ד ימים שהן שני שבועות. כ"א שהן שלשה שבועות. כ"ח שהן ארבעה שבועות. ל"ה שהן חמשה שבועות. מ"ב שהן ששה שבועות. מ"ט שהן שבעה שבועות...

שולחן ערוך אורח חיים הלכות פסח סימן תפ"ט

סעיף ו

ו' <ט' > פתח ואמר: בא"י אמ"ה אדעתא דלימא היום ד', שהוא סבור שהם ד', ונוכר (ל) וסיים בה', והם ה'; * או איכא, שהם ד' ופתח אדעתא דלימא ארבעה, (לא) יב ח' < וטעה וסיים בה', (לב) ו' < אינו חוזר יט' } ומברך

משנה ברורה סימן תפט

(לב) אינו חוזר ומברך - האחרונים תמהו על דין זה דבשלמא ברישא שסיים בה' והוא ה' ניחא דיצא שהרי סיפר כדין אע"ג דבשעת ברכתו סבור שהוא ד' לאו כלום הוא שהרי אף בלא בירך כלל יצא אבל בסיפא מאי מהני לן שבשעת ברכה ידע איזה יום הוא הלא עכ"פ בפיו סיפר יום שאינו [לט] והסכימו דבזה צריך לספור מחדש ולברך דברכתו ראשונה היתה לבטלה כיון שסיים אחריה יום אחר אם לא שנזכר [מ] תוך כדי דיבור לספירתו שאז חוזר וסופר כדין והברכה עולה לו. ודע עוד דאף דבשו"ע מיירי שבעת הברכה היה יודע יום הספירה ובירך אדעת לספור כהוגן אלא שאח"כ טעה וסיים שלא כהוגן אבל כמה [מא] אחרונים הסכימו דאף אם בעת הברכה היה דעתו ג"כ על יום אחר וכן סיפר בטעות מ"מ אם בתוך כדי דיבור נזכר שטעה יסיים תיכף כהוגן ויוצא בזה. [מב] עוד כתבו דאם טעה ואמר היום יום ד' בעומר ובתוך כ"ד נזכר שהוא יום חמישי דיו שיסיים חמישי בעומר ויוצא בזה אף שלא אמר היום יום ה' כיון שהוא עדיין תוך כדי דיבור:

ביאור הגר"א אורח חיים סימן תפט

אינו חוזר כו'. ובטור כת' בשם ראבי"ה שיברך והוא מדברי המרדכי ספ"ב דמגילה וכת' דכיון דנשאר הבעיא בספ"ק דברכות ואזלינן לחומרא כמש"ש בפ"ג ספק אמר אמת ויציב כו' הכי נמי ספירת העומר דאורייתא חוזר ומברך וסופר וכת' ב"י וכבר כ' שרוב הפוסקים ס"ל ספירה בזה"ז דרבנן. לכן פ' דאינו חוזר ומברך ודברי ראבי"ה הן כשיטת ר' יונה שהביא הרא"ש בר"פ כיסוי הדם אבל הרא"ש חלק עליו וכן הטו"ד סי' כ"ח וכן בכמה מקומות פסק הרמב"ם וש"ע דלא יברך ולכן דברי הטור וב"י כאן תמוהים רק בס"י ס"ז כ' הרמב"ם והטו"ש"ע שקורא ק"ש בברכותיה וכבר נשאל הרשב"א סי' ש"כ ע"ז ע"ש שנדחק בזה וכת' דק"ש שאני שכך היתה התקנה ולאפוקי מדברי ב"י שכת' שדעתו כדעת הר' יונה וליתא ואפשר שזהו טעם של ראבי"ה ג"כ לפי הנוסחא שלהם שכל לומר בספירה שהיום ומשמע מדבריהם שהוא סיום הברכה וכן משמע בדבריו הנ"ל שכל שפתח בד' וסיים בה' ולא כ' וסיים אדעתא דה' ע"ש ובכה"ג סי' ס"ז חילק בין ספק אם הוא חייב באותו המצוה דאז אינו מברך כמו בש"ע בסוכה משא"כ בספק אם עשה המצוה כבר או לא:

לבוש אורח חיים סימן תפט

סעיף א

...ונ"ל שלא יאמר שהיום יום אחד או שהיום שני ימים, שא"כ היה משמעו ברוך אתה ה' שצוני לומר שהיום כך וכך בעומר, והיה משמעותו שבפרט יום הזה לעולם הוא כך וכך לעומר ואין זו אמת, אלא יאמר ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על ספירת העומר היום יום אחד או שני ימים וכו', ומשמעות הלשון הוא כך ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על ספירת העומר בכלל, וכיון שצונו כן הריני מקיים מצותו ועכשיו אני סופר ואומר היום יום כך וכך וכו', כן נ"ל

שערי תשובה סימן תפט

[ח] בעומר. עבה"ט ועיין בשו"ת בית יעקב שחמיו הגאון ז"ל היה אומר לעומר והוא החזיק הנוסח בעומר והביא ראייה מח"מ סי' רנ"ג ע"ש ובאמת אין ראייה משם לכאן ומצינו בלשון המקרא בשנה השנית לצאתם וכה"ג טובי איכא עד כי חדל לספור וגם בלשון בני אדם נופל יותר לעומר בלמ"ד וכן נהגו במדינתנו והוא ע"פ האר"י ז"ל ועיין באה"ע סי' קכ"ו לענין כתיבת הגט לירח פ' ע"ש:

פרישה אבן העזר סימן קכו

(ג) בשבת כך וכך לירח פלוני כך וכו'. כצ"ל (ומה שכתב בשבת ולא לשבת כמו שכתב לירח דלירח משמע מה שעבר כך וכך זמן מיום התחלת חידוש הירח ויום החידוש בכלל ואם היו כותבין לשבת היה גם כן מעת התחלת השבת ויום הז' שעבר בכלל וזה אינו אלא כוונתינו כך וכך בשבוע לשבת הבאה. כתונת פסים):

נפש הרב עמ' קצ

באו"ח רס"י תפ"ט, שביום הראשון אומר היום יום אחד בעומר (בבי"ת), ובמשנה ברורה (שם סק"ח) כתב, שברוב הפוסקים הנוסח – לעומר (בלמ"ד), מיהו עיקר דין זה אינו אלא לכתחילה...ואם לא אמר אלא היום כך וכך נמי יצא. והנה שמעתי מכבי מו"ר הגר"י גארעליק, ז"ל, שמנהגו של רבו הגר"י ז"ל, היה לומר שניהם, דהיינו – לומר היום יום אחד לעומר (בקול רם), ולהוסיף בלחש – בעומר, באופן שממנ"פ הרי אמר לשתי הנוסחאות ויי"ח באופן הכימהודר. ורבנו היה נוהג לספור פעמיים, ולומר תחילה בקול רם – היום יום אחד בעומר, ואח"כ חזר וספר בלחש – היום יום אחד לעומר. [ועל זה טען הג"ר ירוחם, ז"ל, דלכאורה אין בזה שום ריוח, דכבר יצא י"ח ספירה באמירתו הראשונה, שהרי אפילו לא אמר לא בעומר ולא לעומר – נמי יצא, כנ"ל מהמשנה ברורה, ונמצא שמה שהוסיף לספור פעם שניי בלחש בנוסח של לעומר, אינו כלום. משא"כ לפי מנהגו של הגר"י שהיה סופר רק פעם אחת – עם שתי הנוסחאות, נמצא שהידר בזה לספור בנוסח המהודר לכל חד וחד כדאית ליה.]*

נפש הרב / סולובייצ'יק, יוסף דוב בן משה הלוי - שכטר, צבי בן אלימלך / עמוד 194
הודפס מאתר אוצר החכמה

בפעם אחרת אמר לי מו"ר (שליט"א) זצוק"ל שלחזור על המלה דהיינו "בעומר" "לעומר" אין לזה תועלת ואם רוצה לחזור שישפור כל הספירה פעמיים, פעם אחת יסיים "בעומר" או "לעומר" ופעם שניי יסיים "לעומר" או "בעומר".

ארחות רבינו הקהלות יעקב - ב / הורביץ, אברהם הלוי / עמוד 129
הודפס מאתר אוצר החכמה

טעם מנהג ספרד לומר לעומר לפני מנין השבועות

ע"ד מנהג ספרד בספירת העומר לומר לעומר לפני ספירת השבועות. היינו היום שמונה ימים לעומר שהם שבוע אחד ויום אחד. יש לומר בזה דהטעם הוא כדי לחוש לשיטת רבינו ירוחם דספירת הימים הם מן התורה, וספירת השבועות אינה אלא מדרבנן. ואם יאמרו לעומר אחרי ספירת השבועות נמצא דלגבי דאורייתא דא"צ לספור שבועות יש כאן הפסק בין ספירת הימים לתיבת לעומר י.

מקראי קודש <מהדורה ישנה> - פסח ב / פרנק, צבי פסח / עמוד 223
הודפס מאתר אוצר החכמה